

Tábori előadások Isten országáról - 2017

Isten országa ott/akkor van, ha:

1. az **egész** életben (világi területen is)
2. **Jézus Krisztus** segítségével
3. az **evangélium** szerint éljük
4. **közösségi** életünket.

1. VALLÁS ÉS ORSZÁG AZ ÚR JÉZUS ÉLETÉBEN, TANÍTÁSÁBAN

Vallásnak nevezzük a hétköznapi életben, amikor emberek megvallják az istenségbe vetett hitüket, összejönnek, imádkoznak, szertartásokon vesznek részt. A vallásos emberek is összefognak, mint minden más fajta emberek, és közösen fejezik ki hitüket. A különböző vallásoknak vannak szervezeteik, tanai, szertartásaik, törvényeik, összejöveteleik, amelyeken az általuk vallott hit formái szerint fejezik ki az istenségbe vetett hitüket, fejezik ki tiszteletüket, erkölcsi törvényeiket. (A vallásokat szoktuk osztályozni, egyistenhívő, többistenhívő, ami furcsa dolog, mert Isten csak egy van, továbbá kinyilatkoztatáson alapuló vallásokat (zsidó keresztény, mohamedán) stb.)

A vallás vékony szelete az emberi tevékenységnek. Az egész életet az államok, országok, fogják össze. El lehetne tűnődni, hogy vallásos tevékenységünk hányad része az összes tevékenységünknek. *Az ember dolgozik, tanul, szórakozik, családi, társadalmi életet él stb. Mindezekből a tevékenységekből kimarad a vallás.* Angol mondás: világbirodalmakat nem lehet szentelt vízzel összetartani. Vegyük csak a családi életet. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy Istenről igen téves elképzelések élnek az emberekben, továbbá, hogy a többség életében igen halványan él az Isten, kevés áldozatot hoznak érte, akkor megfogalmazhatjuk, hogy **az Isten igen halvány, gyér szerepet játszik még a vallásos hívek többségének életében is.** Pedig hát Isten végtelen, örök, a lét csúcsa, nekünk pedig sok bajunk van, amiken csak Isten tud segíteni. Ha ehhez még hozzávesszük az emberek erkölcsi gyengeségeit, akkor érthető, hogy a Biblia sötétségnek nevezi a földkerekséget.

Az Úr Jézus a Mennyei Atya Egyszülött Fia, aki a mennyországból jött a földre. Neki igen csak furcsa volt az emberi világ. **A „mennyországban” minden „vallásos”, Istenközpontú, tökéletesen szent.** Neki nem elég néha egy kicsit vallásosnak lenni. **Ő minden tettében az Atya akaratát kereste.** Ő mindig neki megfelelő világot igyekezett kialakítani. Ha mi országnak nevezzük az egész világot átölelő életet, akkor **Ő országot akar alapítani, Isten országát, ahol mindenhez köze van az Istennek, ahol minden Isten szerint van, ahol mindenben az Ő elgondolását valósítjuk, szolgáljuk.** Ez a világ profán, öncélú. Megvannak a maga törvényei, és törvények szerint mennek az atomok, csillagok, a természet, az emberek. Mi köze lehet ehhez az Istennek?

Az Úr Jézus állandóan Isten országában élt, Isten országáról beszélt, és Isten országát építette, vagyis mindent Istennel élt meg, mindent Isten szerint formált. Isten országa eszményként élt benne, amit Ő élt, és *vágyódott rá, hogy tanítása, élete kovászként hasson az Egyházban, és mi is egyre jobban igyekezzünk felfogni, közelíteni hozzá, Istennel szerint, vele élni meg mindent.* **Isten országa nem jön el látható módon. Isten országát keresni kell. Isten országához közelíteni kell.** Amikor valamiben az evangélium életté válik bennünk, amikor hallgatunk valamiben a Szentlélekre, akkor **elközeleg az Isten országa.** Mi vagy közelítünk hozzá, vagy távolodunk tőle. Ma a világ nagymértékben távolodik, ez lesz a veszte.

Isten országa szentségi valóság

- IO szentségi valóság, anyagi valóság, ami hordozza Krisztus újjáteremtő Lelkét. (Keresztvíz, ostya, szentségekhez felhasznált olaj, szentséget felvett hívő ember stb., anyagi valóságok, amelyeket Krisztus Urunk lefoglal magának, és rajtuk keresztül fejti ki újjáteremtő tevékenységét.) Mindezek az anyagi valóságok együttvéve alkotják a szentségi szervezetet.
- Krisztus szentségi formában van jelen az Isten országában, szentségileg, szentségeken keresztül tevékenykedik. Krisztus szentségi jelenléte és tevékenysége bizonyos szentségi, azaz állandón fennálló, létező, anyagi valósággá formálja IO-t. IO tehát nem csupán erkölcsi rendszer.

Isten szentháromságos közössége:

- szervezete: az Egyház
- élete: Isten országa

Amikor az Egyház éli IO-t, akkor Egyház és IO azonosak. Akik az Egyházban nem élik IO-t, azok nem IO, hanem romlott só, kovász, elhamvadt kanóc. A Krisztus szentségi jelenlétéből élő Egyház, hegyre épült város, kovász, növekvő fa, só.

Kérdések: 1. Tudatosítsuk magunkban a vallás mivoltát, szerepét, vallás értékét, korlátait. 2. Nem túlzás az Úr Jézustól, hogy minden Istenért történjen, Istent szolgálja? (a világ tökéletlen, véges, szüksége van Isten gondviselésére, áldására, üdvösségre) 3. Mivel formálta Isten országává az Úr Jézus a világot? (Isten áldását vonta le mindenre, amivel foglalkozott, Istenhez kapcsolta, istenes jövője lett.) 4. Miért jó nekünk, ha világban létrejön az Isten országa?

2. ISTEN ORSZÁGÁNAK TÖRTÉNETE

A földi országok hatalmas területeket foglalnak magukban. Az országok határait katonaság őrzi. Hatalom őrzi a polgárok vagyonát, irányítja az életet. **Isten országa nem területre, hatalomra, és vagyonra épül. Isten országa földi értelemben nem ország, mert mindezek nincsenek benne.** (Gondoljatok Mohamedre). Isten országának **vannak polgárai**. Ők nem beleszületnek, nem bekényszerítik őket Isten országában, hanem **szabad elhatározással csatlakoznak hozzá Jézus hívására**.

Isten országának is van története, amiből sok mindent meg lehet tudni Isten országáról.

Az eljövendő Isten országáról Izrael népe a prófétákon keresztül kapott jóvendöléseket. **A szent iratokban szó van az eljövendő felkent királyról (Messiás), akit az Úr ken fel Lélekkel.** Szó van a próféciákban lelki hatalmáról, szentségéről. Az igazságosság királya lesz, igazságot fog szolgáltatni a szegényeknek, meg fogja gyógyítani a betegeket, a tömlöcből kiszabadítja a rabokat. *Az Úr Jézusnak igen sok baja lett népével, mert a közfelfogás e világi hatalmasságra gondolt, ő pedig szellemi, lelki gazdagságot, hatalmat élt meg.*

A mennyei Atya 30 éves korában a Jordán folyó partján Szentlélek karizmáival, lelki adományaival felkente Jézust Isten országának királyává, ezzel kezdődött Isten országa. Az Úr Jézus nem hadsereget, pénzt kapott Isten országának megalapításához, hanem Isten Szentlelkét. *(A Szentlélekről valamit tudtok. A Szentlélek az isteni közösség harmadik személye az Atya és a Fiú mellett. A Szentlélek az Isten világában az isteni szeretet, amivel az Atya és a Fiú szeretik egymást. A Szentlélek Isten ereje, amivel Isten neki megfelelő, isteni szeretetre épülő közösséget hoz létre.)* Isten országa másfajta közösség, mint az emberi közösségek. **A Szentlélek, Isten végtelen szeretete arra kezdte indítani Jézust, hogy végtelen isteni szeretettel szeressen, hívja meg az embereket, tanítsa őket, műveljen csodákat, áldozza értük az Életét, és fogadja be őket a szentháromságos életközösségbe.**

Jézus azokat hívta, akik egész életüket Isten uralma alá akarják rendelni. Ő szegény emberként jelent meg Izrael népében, de Isten Lelke, szentsége töltötte be, és Lelkével másfajta életet élt, másfajta törvényeket hozott, és más erőre, a Szentlélekre támaszkodott országának építésében. **Isten országa olyan emberekből álló közösség, akik Jézus vezetésével Isten uralma alatt akarnak élni.**

Az Úr Jézus apostolokat nevelt, tanítványokat gyűjtött, ezzel kezdte Isten országát építeni. Közben **sok történetet mondott Isten országáról.** Isten országa kezdetben olyan kicsi, mint a mustármag. De nagy fává fog nőni, az összes államok valamennyi jó embere bele fog férni örökre, mert az összes országok elmúlnak, de ez az egyetlen ország megmarad örökre. (Mt 13,31) Isten országa ennek a világnak legnagyobb elrejtett kincse (Mt 13,44), amit aki megtalál, eladja érte minden kincsét, hogy megszerezze. Az Úr Jézus életpéldája az elrejtett kincs, aki megérti, követi, az találta meg. Isten országának történetében igen sok feszültség, harc van, mert a gonosz lélek félrevezeti a rossz embereket, akik sokféleképpen harcolnak Isten országa ellen. (Pl. az első három évszázad keresztényüldözése, ma iszlamista vérengzések, a kommunizmus üldözései, ma a média harca.) A gonosz lélek konkolyt hint a lelkekbe (Mt 13,36), rábeszéli őket, hogy ne hallgassanak Istenre, amikor ünnepre hívja őket, öljék meg Isten szolgálóit. Az Úr Jézus a mennyei Atya türelmével, megbocsájtó szeretetével hívja a jókat, bűnösöket, hogy jöjjenek Isten országába. Vannak, akiket hiába hív, nem hallgatnak rá, és vannak, akik követik. Az Úr Jézus a halász életből vett példával világítja meg, hogy az emberiség tengerében vannak nagy halak (igaz emberek), kis halak (jóságban növekedni nem akaró emberek) (Mt 13,47). Előbb-utóbb a halállal mindenkit kihalásznak. A nagy halak a mennyországba, Isten végső országába kerülnek, a kis halak pedig a pokolba. Az Úr Jézus sokat beszélt a mennyországról, Isten országának végső, tökéletes formájáról, és a pokolról, ahová kerülnek a jók, illetve a rosszak.

Az Úr Jézus három évig tanított az Isten országáról. Előre megmondta, hogy ellenségei elfogják, megölik, de harmadnapra feltámad, ahogy előre elmondta. Feltámadása után visszatért az Atyához. Oda követik Őt haláluk után, akik hisznek benne, és ezen a földön csatlakoztak Isten országához. A világ végén megszűnik az evilági élet, és mennyország, illetve pokol lesz örökre.

Kérdések: 1. Mi a lényege a földi országnak? (terület, polgárok, vagyon, hatalom) 2. Mi Isten országának a lényege? (Életközösség Istennel) 3. Te melyiket értékeled többre? 4. Gondoljuk végig Isten országának, és az ördög csatlósainak sorsát itt a földön és örökre. (előnyök, hátrányok). 5. Tegyük elhatározást Isten országa mellett.

3. ISTEN ORSZÁGÁNAK TÖRVÉNYEI

Isten országának lényege, lelke Isten országának törvényei. Ez azért van, mert **Isten országa ott van, ahol megtartják Isten országának a törvényeit.** Ha értelmünkkel akarjuk megmagyarázni, akkor több nehézségbe ütközünk. (A legfontosabb javak a világban az anyagiak, érvényesülés, nemiség, erőszak, tudomány, vallás, egészség stb.) Megkülönböztetünk három fő törvény rendszert, amik alapján törekednek az emberek ezeknek a javaknak a megszerzésére. Megkülönböztetjük az **ördög törvényeit, a bűnbe esett világ tisztességes törvényeit** (ide tartoznak a tisztességes vallási törvények) és **Isten országának a törvényeit.**

Az ördög törvényei a legegyszerűbbek, legnyilvánvalóbbak. Ki-ki a maga gátlástalanságának mértéke szerint törekedjen mindent megszerezni, ami számára kívánatos az ösztönei, érvényesülése számára, és amit legkülönbözőbb módszerek szerint meg tud szerezni magának. **Ezt nevezzük rablóerkölcsnek.** Amikor az uralkodó osztály a rabló erkölcs alapján áll, akkor az uralkodó osztály gyakran állami törvény ragjára emeli a rabló erkölcsöt, ami a modern globalizált világban meglehetősen általános (abortusztörvény, melegházasság stb.).

A természeti törvény világa bonyolultabb, mint a rablóerkölcs. Ide tartozunk mi is. A különböző népek igen különböző erkölcsi szinten álltak a különböző korokban. A népek erkölcsi közfelfogása nem egyforma, hogy mit tekintenek bűnnek, és mit nem. A jó Isten a bűnbeesés következtében az emberek keményszívűsége miatt elfogad olyan magatartásformákat erkölcsösnek, amik nem lennének megengedettek, ha nem lenne bűnbeesés. (Zsidóknak szabadott válni, a középkorban minden nemes oldalán kard csüngött, amit gyakran kirántottak, s keresztény vitézek harcoltak egymás ellen. Mi magyarok elfoglaltuk a Kárpát-medencét, de felháborító volt nekünk, amikor a románok megkapták Erdélyt.) Igen bonyolult az a **természettudományos igazság, ami nem a tökéletesség, hanem Isten irgalma tudomásul veszi a mi farkas, pulyka, szarka természetünket bizonyos helyzetben, de elítéli, amikor a rabló erkölcsbe megy át.** Az **Egyház elfogadja a természeti törvényeket kötelezőnek**, amikor a Tíz parancsot tanítja az elsőáldozó gyerekeknek, mert a rablók között joga van megvédeni magát a közösségnek a gonoszokkal, gyilkosokkal, rablókkal szemben. Nem eléggé köztudott, hogy a **természeti törvény nem az erkölcs csúcsa.**

A törvények harmadik csoportja Isten országának a törvényei. Ez a legbonyolultabb. Az Úr Jézusnak isteni természete van, a Szentlélek. A Szentlélek mindig mindenkit szeret: okosan, áldozatkészen. **Ez a szeretet a lét legnagyobb, legokosabb, legnagyobb kincse, rangja, boldogsága.** Minél több van bennünk a Szentlélekből, annál okosabbak, bölcsőbbek, gazdagabbak, hatalmasabbak vagyunk. **A Szentlélek az örök élet forrása.** A Szentlélek tud csak igazán csodálatos közösséget létrehozni. **A Szentleket az Úr Jézus nyerte el az Egyház számára a kereszten.** *A Szentlélek nem kényszerít bennünket, ihlet, indít lelkünk mélyén. Ahol állunk éppen erkölcsileg, arról a szintről akar indítani bennünket. Nem kell semmiben megélni a tökéleteset, Ő alkalmazkodik képességeinkhez, meghagyja a szabadságunkat, s mi annyiban követjük, amennyiben felfogjuk, és elfogadjuk.* A természeti törvény, a Tíz parancs halálos bűn terhe mellett kötelező. **Isten országának törvénye eszmény, amire hív az Úr.** Amennyiben az emberiség ellenkező irányba halad nagy lépésekkel, annyira a pusztulásba, kárhozatra halad. De anyai igazán maradandó érték van életünkben. **Annál szebb egy közösség, minél több van benne a Szentlélek indításából.**

Kérdések: 1. Melyek a világi élet fő értékei? 2. Hányféle törvény szerint törekedhetünk ezek megszerzésére? 3. Mi a rablóerkölcs lényege? Mi a természeti törvény lényege? Kordában tartjuk ösztöneinket, érvényesülési vágyunk. („mérsékelt önzés”) 4. Mi Isten országa törvényeinek lényege? (Isten természete szerint viselkedünk, szentlelkes, evangéliumi, jézusi viselkedés.) 5. Te szoktál-e néha valamiben Isten országának törvényei szerint viselkedni? (önzetlenül adsz, megbocsájtasz, szeretsz, önmehtagadást végzel stb.)

4. ISTEN ORSZÁGÁNAK ÉPÍTÉSE

Helytelen lenne olyan címet adni ennek az előadásnak, hogy építsétek az Isten országát. **Isten országát az Úr Jézus építi a Szentlélek szeretetével, erejével, mi keressük az Isten országát.** Az Úr Jézus így mondta: **„keressétek az Isten országát”.** Isten országa mindig **elközeleg, ha valami jót teszünk, de sohasem készül el itt a földön teljesen.** Nem kell izgulnunk, kétségbeesnünk, biztos, hogy felépül. Az azonban nem biztos, hogy mi benne leszünk. Ha nem leszünk benne a végsőben, akkor a pokolban leszünk, amitől Isten óvjon. Nagyon fontos, hogy keressük, és az Úr Jézus segítségével meg is találjuk. Ebben az előadásban azt beszéljük meg, hogy nekünk mit kell tennünk annak érdekében, hogy Isten országa fokozatosan megvalósuljon közöttünk. Isten országa itt a földön legfeljebb felvillan, de fontos, hogy felvillanjon.

1. Többé-kevésbé mindenki tisztában van azzal, hogy melyik az a társadalmi közeg, amit legfontosabbnak tart, aminek keretében akar érvényesülni. Ez általában az állam. Az államban akarnak érvényesülni az emberek. **Krisztus híveinek fontosabbnak kell tartaniuk Isten országát, és Isten országában való tevékenységüket az állami beosztásuknál.** Ez nagyon ritka. Isten országa végtelenül fontosabb az államnál, aminek tükröződnie kell felfogásunkban, tevékenységünkben. **Nem elég, hogy vasárnap elmegyünk a templomban, amúgy a világ a fontosabb.** (Általában a pénz a legfontosabb az embereknek, azt pedig az állam adja.)

2. Fel lehet sorolni negatívumokat, hibákat, amikkel nem lehet belépni Isten országába. Pontosabban, amennyiben az evilági javakat: *anyagiakat, érvényesülést, erőszakot, szexualitást, ivást, drogot, internetezést stb. bálványozza valaki.*

3. **Isten országát azok tudják komolyan venni, kik megtérnek Jézus Krisztushoz.** Ez belépőjegy Isten országához. Ez **nem jelenti azt, hogy mindenben tökéletesnek kell lennem, hanem abban, amiben a Lélek indít, abban kezdek törekedni nagyobb hűségre.** Ez nem csupán érzelmi lelkesedést jelent Jézusért, hanem törekszünk komolyan venni életünkben. Isten országának törvényeihez kell meg térni, azt fogadjuk el, amiben indít valamire a Szentlélek. Így is mondhatom: **hallgatni kell a Szentlélek vezetésére.**

4. **Isten országában Jézus az Úr, figyelünk rá.** Ez aprópénzre váltja az első pontot. Az Úr Jézus végtelenül szereti a Mennyei Atyát és az embereket. Az Úr Jézus jelenléte, szelleme egyfajta hozzáállást sugároz. Nem leszünk hatalmaskodók, ha vezetők vagyunk. *Az Úr Jézus szelíddé tesz, Az Úr Jézus tisztel mindenkit. Az Ő szelleme tiszteletet ébreszt bennünk az emberekkel szemben.* De ugyanakkor nem leszünk hízelgők, talpnyalók emberekkel szemben. Nem lesznek az emberek a legfőbb irányítóink.

5. **Isten országában testvéreknek tekintjük egymást.** Közösségben igen könnyű sok fajta hibát elkövetni a testvérekkel szemben. Egyik a klikkesedés. Akik nekünk szimpatikusak, akikkel jóban vagyunk, csak azokkal foglalkozunk, sülve, főve együtt vagyunk, hízelgünk egymásnak, segítjük egymást, a többieken pedig átnézünk, nem foglalkozunk velük, lenézzük őket. Hiba, ha zárkóztok vagyunk, idegeneknek tekintjük a többieket. Akiról látjuk, hogy magányos, zárkózott, annak igyekezzünk a segítségére lenni. Hiba, ha nem kapcsolódunk be a közös programokba, megbeszélésekbe, játékokba. Hiba, ha mindenképpen érvényesülni akarunk, és magunkat nagyra tartjuk, másokat lenézzük. Helytelen, ha kihúzzuk magunkat a munkából. Mi a mennyei Atya gyermekei vagyunk, a többi gyerek a testvérünk. **Valamennyien Isten országát keressük közösen az Úr Jézus vezetésével.**

6. **A vezető Isten országában nem akar uralkodni, hanem szolgálni.** Fiatalabbakat nem nézzük le, nem kezeljük le. A vezetést szolgálatnak tekintjük az Úr Jézus példája szerint, aki tanítványainak megmosta a lábát, és azt mondta példát adtam nektek. Figyelünk arra, hogy kinek miben tudunk szolgálatára lenni. Ebből sportot űzünk. Ez a feladat nem azt jelenti, hogy az összes felsorolt témában osztályon felüliek vagyunk valamennyien. Amennyiben valaki valamit megvalósít Isten országából, akkor egy nagyon kicsit szebb, jobb az együttlét. Amennyiben többen, több mindenben igyekeznek megvalósítani több dolgot, úgy sokkal jobb lesz a közösség szelleme. Ha valaki valami jót tesz, akkor valójában elsősorban ő az, aki hasznot húz ebből.

A karizmák szerepe Isten országában

IO-t Isten építi, de a mi közreműködésünkkel. Ebben segítségünk Istentől:

1. **Szentlélek gyümölcsei:** azok az erények, amelyek a Szentlélek hatására jönnek létre IO-ban.

2. **karizmák: a közösség szolgálatát, feladatok ellátását segítő hatása a Szentléleknek.**

Bizonyos tetteink lehetnek egyszerre gyümölcsök és karizmák (pl. a szeretet gyakorlása), és lehetnek csak gyümölcsök vagy csak karizmák. IO-ban annyiféle karizma van, ahányféle feladat létezik. **Azok a legfontosabb karizmák, amelyektől a szentháromságos szeretet jobban kivirágzik a közösségekben.** A Lélek ott fú, ahol akar, olyan karizmát ad, amelyet akar, de a karizmákat kérni is kell, és gyakorolni is szükséges. A Szentlélek ihletése igen finom, a mi ösztönösségünk pedig igen erős, ezért szükséges, hogy tudatosan ráfigyelve törekedjünk IO-t keresni.

Kérdések: 1. A semmi és minden között van a valami. Hogy látod, itt semmi sincs az isten országából, vagy itt már megvalósult? 2. Miben láttál belőle itt valamit? 3. Miben hiányolod, jó lenne, ha jobb lenne a helyzet? 4. Hogyan kell Isten országát keresni? 5. Te miben tudnál könnyebben tenni valamit?

„Nem azért jöttem, hogy megszüntessem (a törvényt), hanem, hogy tökéletessé tegyem.” (Mt 5,17)

A Tízparancs jézusi megújítása a szentháromságos szeretet értékszémleletében:

I. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!	Intenzív, érzelmi istenszeretet. Jézus Krisztussal egyesülni kell szeretni a Mennyei Atyát életünk minden tetteiben. Alapvető magatartás: tökéletességre való törekvés az Atya gyermekeiként. Ez a parancs törekvést vár, és nem teljesítményt kér számon. (Tanulmányozni az Atya és az Úr Jézus kapcsolatát!)
II. Isten nevét hiába ne vedd!	Imádság. Jézus: szüntelenül kell imádkozni és nem szabad belefáradni. Szüntelen ima: a szív állandó, szerető figyelése Jézusra, Atyára, Lélekre. Nem szabad belefáradni: nem könnyű feladat megtanulni imádkozni, de nem szabad belefáradni, ki kell tartani benne, mert Jézussal való személyes lelki kapcsolat nélkül nincs krisztusi élet.
III. Az Úr napját szenteld meg!	A hét első napjának, Jézus feltámadásának és ezen keresztül az újjáteremtésnek a megünneplése. Ezen a parancson keresztül kötődik IO-hoz az Egyház. (Ebbe befoglalható a Jézus személyével kapcsolatos összes evangéliumi feladatunk: tanítónk, tőle kell megtanulni az igazságot, tanúságot kell tennie róla, vasárnapi szentmise, pénteki böjt stb.)
IV. Atyádat és anyádat tiszteld!	Emberi kapcsolatok és szolgálat. Mindenki igyekezzen a másikat szolgálni Jézus példája szerint, aki utolsó vacsoráján megmosta tanítványai lábát.
V. Ne ölj!	Teljes erőszakmentesség, ellenségszeretet: Jézus szelídsége és szeretete a végletekig, a halálig. Ahol „kardot rántanak” (akár szóban, akár tettben), ott elvész az IO, a tökéletes szeretet uralma. Aki kardot ránt, az legyőzte önmagában a másik iránti szeretetet, megszűnik a szeretet. Ezen a parancson lehet lemérni legjobban, hogy mekkora a szeretetünk. Akik kardot rántanak, azok ott, akkor nem IO-t élnek.
VI. Ne paráználkodj! IX. Felebarátod házastársát ne kívánd!	Tisztaság - tisztaszívűség. („aki szívében bűnös kívánsággal asszonyra néz, szívében már paráználkodott vele” – „boldogok a tisztaszívűek”) A szexualitás területén is az Isten elgondolta szeretetet megélése. Isten elgondolásában a házastársi egyesülésnek a másik iránti szeretetből kell születnie, és nyitottnak kell lennie a gyermekalkadásra.
VII. Ne lopj! X. Mások tulajdonát ne kívánd!	Szegénység - lelki szegénység. („boldogok a lelki szegények” – „ne gyűjts kincset a földön”) Kétféle mód: szegények vagyunk, és azt jólélekkel viseljük; vagy ha vagyona van az embernek, nem ragaszkodik hozzá, hanem áldozatkészen ad. A szeretetből fakadó szegénység a társadalomban alázatossá tesz, szolgálatkészsé, közben az igazi kincsekben egyre gazdagabbá.
VIII. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!	Ne esküdjete! Felesleges esküdni, mert Isten jelen van, hallja, hogy mit mondunk. IO-ban nem elég, ha igazat mondunk, a Szentléleknek benne kell lennie szavainkban is, hogy beszédünk igaz, bölcs és szeretetből fakadó legyen. („az igen igen, a nem nem. Ami ezen felül van, a gonosztól való”)